

Sygn. akt I C 1316/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2020 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Marek Jasiński

Protokolant: Joanna Czyżewska

po rozpoznaniu 15 września 2020 r. w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. J.

o zapłatę

I. zasądza od A. J. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę (...) zł (siedemdziesiąt tysięcy pięćset pięćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

(...)zł od 1 stycznia 2020 r. do 15 września 2020 r.,

(...) zł od 30 listopada 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.,

(...) zł od 11 października 2019 r. do 29 listopada 2019 r.,

(...)zł od 11 kwietnia 2019 r. do 10 października 2019 r.,

(...) zł od 12 marca 2019 r. do 10 kwietnia 2019 r.,

(...) zł od 3 stycznia 2019 r. do 10 stycznia 2019 r.;

II. w pozostałym zakresie postępowanie umarza;

III. zasądzone w punkcie I świadczenie rozkłada na 101 (sto jeden) rat miesięcznych, przy czym 100 (sto) pierwszych rat w wysokości po 700 zł (siedemset złotych), 101 (sto pierwsza) rata w wysokości 550,95 zł (pięćset pięćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od kwot:

(...) zł od 1 stycznia 2020 r. do 15 września 2020 r.,

(...) zł od 30 listopada 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.,

(...) zł od 11 października 2019 r. do 29 listopada 2019 r.,

(...) zł od 11 kwietnia 2019 r. do 10 października 2019 r.,

(...) zł od 12 marca 2019 r. do 10 kwietnia 2019 r.,

(...) zł od 3 stycznia 2019 r. do 10 stycznia 2019 r.,

płatnych do 20-go (dwudziestego) dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następnego po uprawomocnieniu się wyroku, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od każdego uchybionego terminu płatności poszczególnych rat;

IV. zasądza od A. J. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 3732 zł (trzy tysiące siedemset trzydzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 5417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1316/19

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego A. J. kwoty (...) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż strony łączyła umowa kredytu, która na skutek zaniechań pozwanego w przedmiocie terminowego dokonywania jego spłat została wypowiedziana, a cała należność z tego tytułu postawiona w stan wymagalności.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 27 czerwca 2019 r. w sprawie I Nc 322/19 Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, iż dokonywał regularnych wpłat na rzecz powoda. Ostateczne stanowisko pozwanego sprowadzało się jedynie do propozycji zawarcia ugody, a w razie niemożliwości jej zawarcia, do rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty.

W odpowiedzi na sprzeciw powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia wskazując, że pozwany dokonywał wpłat po wniesieniu pozwu. Jednocześnie wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 70 550,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot:

1. (...) zł od 1 stycznia 2020 r. do 15 września 2020 r.,
2. (...) zł od 30 listopada 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.,
3. (...)zł od 11 października 2019 r. do 29 listopada 2019 r.,
4. (...) zł od 11 kwietnia 2019 r. do 10 października 2019 r.,
5. (...)zł od 12 marca 2019 r. do 10 kwietnia 2019 r.,
6. (...) od 3 stycznia 2019 r. do 10 stycznia 2019 r.

Na rozprawie w dniu 15 września 2020 r. pozwany wskazał, że nie kwestionuje wysokości należności po ograniczeniu powództwa przez powoda i wniósł o rozłożenie jej na raty, gdyż nie jest w stanie spłacić całości jednorazowo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 października 2015 r. pozwany A. J. zawarł z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...), na podstawie której bank udzielił pozwanemu na okres 120 miesięcy, kredytu w kwocie (...)na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych i spłatę kredytów, prowizji bankowej. Roczna rzeczywista stopa oprocentowania, na dzień zawarcia umowy wynosiła 10,31 %.

Bank zastrzegł sobie prawo wypowiedzenia umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku między innymi opóźnienia kredytobiorcy z zapłatą dwóch kolejnych rat kredytu. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i traktowane jako zadłużenie przeterminowane.

bezsporne, nadto dowód: umowa kredytu k. 24-28

W związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu, bank pismem z dnia 25 sierpnia 2018 r. wezwał A. J. do zapłaty kwoty 2 132 zł., zaś pismem z dnia 25 września 2018 r. wypowiedział umowę.

Pismem z dnia 26 listopada 2018r. bank wezwał A. J. do zapłaty kwoty 73 897 zł w terminie 7 dni od daty niniejszego pisma.

dowody: wezwanie do zapłaty z dnia 26.11.2018 r. wraz z dowodem doręczenia k. 29-30, wezwanie do zapłaty z dnia 25.08.2018 r. wraz z dowodem doręczenia k. 80-81v, warunkowe wypowiedzenie umowy wraz z dowodem doręczenia k. 82-83v .

Na dzień 4 lutego 2020 r. zadłużenie A. J. z tytułu tej umowy wynosiło łącznie 70 550,95 zł, przy uwzględnieniu wszystkich dokonanych przez niego płatności po wniesieniu pozwu. Na kwotę tę składały się pozostały do spłaty kapitał kredytu w wysokości 67 102,00 zł i odsetki w wysokości 2 532,12 zł, odsetki od zobowiązania przeterminowanego 916,83 zł.

dowód: wyciąg z rachunku bankowego pozwanego k. 45-47, historia rachunku bankowego k. 71-79

A. J. ma obecnie 57 lat, z zawodu jest kierowcą. Pracuje jako kierowca w Poczcie Polskiej za wynagrodzeniem w wysokości 1860 zł miesięcznie. Dodatkowo podejmuje prace dorywcze jako kierowca taksówki, jednak ze względu na występującą konkurencję na rynku przewozu osób i spadek ilości przewozów spowodowany pandemią C.-19, jego sytuacja finansowa uległa pogorszeniu. Prowadzi gospodarstwo domowe razem ze swoją schorowaną matką, dwójką dzieci oraz wnukiem. Miesięcznie koszty utrzymania oscylują w granicach 930 zł, na które składają się koszty eksploatacyjne mieszkania, opłaty za prąd oraz gaz. Pozwany posiada inne zobowiązania finansowe względem innych instytucji państwowych. Na chwilę obecną jest w stanie spłacać należność w kwocie po 400 zł.

dowód: przesłuchanie pozwanego A. J. k. 91-92 (protokół elektroniczny rozprawy z dnia 15 września 2020 r. k. 96)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych do akt sprawy oraz dowodu przesłuchania pozwanego, których prawdziwość i autentyczność nie były kwestionowane przez strony, wobec czego Sąd nie znalazł podstaw, by odmówić im mocy dowodowej.

Zgodnie z przepisem art. 69 ust. 1 prawa bankowego (Dz. U z 2012 r., nr 1376) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony

w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Istota umowy kredytu, wyrażona w art. 69 ust. 1 pr. bank., jest funkcją podstawowych uprawnień oraz obowiązków stron tej umowy, czyli banku (kredytodawcy) i jego kontrahenta (kredytobiorcy). Wykorzystanie kredytu oznacza oddanie do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych na określony w umowie cel. Oddanie do dyspozycji środków pieniężnych ma zapewnić kredytobiorcy ich wykorzystanie w sposób odpowiadający jego interesom określonym w umowie kredytowej. Należy podkreślić, że roszczenie kredytodawcy (banku) o zwrot kredytu powstaje dopiero po wykorzystaniu odpowiedniej sumy kredytowej przez kredytobiorcę. Wykorzystanie takie oznacza bowiem wykonanie umowy kredytowej przez bank w postaci

oddania kredytobiorcy odpowiedniej sumy kredytowej do dyspozycji. Sposób wykorzystania (tzw. akt wykorzystania) może być określony w umowie, przy czym strony mogą dokonać zmiany tego sposobu także po zawarciu umowy kredytowej.

Okoliczności sprawy, potwierdzone materiałem dowodowym znajdujących się w aktach nie budziły wątpliwości Sądu. Strony łączyła umowa kredytu konsolidacyjnego, która – z uwagi na zaległości w spłatach rat – została wypowiedziana i postawiona w stan natychmiastowej wymagalności. Pozwany w swoim ostatecznym stanowisku nie kwestionował istnienia, wysokości i wymagalności dochodzonego roszczenia, zatem Sąd uznał te okoliczności za przyznane (art. 229 k.p.c.). Pozwany zaproponował ugodę, lub – z uwagi na trudną sytuację finansową – rozłożenie należności na raty.

Mając na uwadze powyższe Są punkcie I wyroku zasądził od pozwanego kwotę dochodzoną pozwem. O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z art. 481 § 1 k.c., w myśl którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W punkcie II. wyroku, z uwagi na częściowe cofnięcie przez powoda pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia – które obejmowało różnicę pomiędzy dochodzoną pierwotnie kwotą 74 638,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a dochodzoną ostatecznie i zasądzoną w niniejszym postępowaniu kwotą 70 550,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczoną od kwot:

(...) od 1 stycznia 2020 r. do 15 września 2020 r.,

(...) od 30 listopada 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.,

(...) zł od 11 października 2019 r. do 29 listopada 2019 r.,

(...) zł od 11 kwietnia 2019 r. do 10 października 2019 r.,

(...) zł od 12 marca 2019 r. do 10 kwietnia 2019 r.,

(...) zł od 3 stycznia 2019 r. do 10 stycznia 2019 r.

– działając w oparciu o treść art. 355 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu art. 203 § 1 k.p.c. in fine Sąd postępowanie w tej części umorzył.

Z przesłuchania pozwanego wynika, iż jego sytuacja finansowa jest trudna i nie stać go na dokonanie jednorazowej spłaty całej należności. Co więcej, objęte żądaniem pozwu zadłużenie powstało z przyczyn losowych – pozwany z uwagi na sytuację na rynku przewozu osób, nie osiąga wysokich dochodów. Sąd miał na uwadze również fakt, iż na pozwanym ciąży nadto inne zobowiązania prócz tych dochodzonych przez powoda w niniejszym postępowaniu, a konieczność utrzymania siebie oraz łożenie na utrzymanie rodziny generuje dodatkowe koszty.

Sąd skorzystał z możliwości rozłożenia należności na raty. Zgodnie, bowiem z treścią art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Jak wynika z treści przywołanej normy podstawą do rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty jest istnienie szczególnie uzasadnionych okoliczności, które to – zgodnie z unormowaną w art. 6 k.c. zasadą rozkładu ciężaru dowodu w postępowaniu cywilnym – winny być wykazane przez stronę wywodzącą z nich określone skutki prawne.

Jako przepis szczególny, wymaga więc wykładni ścisłej, i to zarówno w zakresie wymagań procesowych, jak i co do zasięgu w dziedzinie materialnoprawnej. W rozważanej dziedzinie materialnoprawnej przepis art. 320 k.p.c. uprawnia sąd do rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty.

Część wyroku, która ma za przedmiot rozłożenie na raty zasądzanego roszczenia, ma charakter konstytutywny i wkraczający w dziedzinę prawa materialnego. Wskutek bowiem rozłożenia na raty następuje z mocy konstytutywnego

wyroku inne oznaczenie sposobu i terminu spłaty świadczenia należnego wierzycielowi. Dłużnik na podstawie takiego wyroku zostaje zobowiązany do regulowania swojego długu w sposób ratalny zamiast w sposób wynikający z łączącego strony stosunku zobowiązaniowego i w innych terminach od tych, jakie wynikają z takiego stosunku. Również samo rozłożenie zasądzonej należności na raty na podstawie art. 320 k.p.c. nie uchyla obowiązku płacenia, a tym samym i zasądzenia odsetek za opóźnienie lub odsetek od zwłoki (Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r. III PZP 11/70 LexPolonica nr 296060).

W powyższym zakresie Sąd uznał, iż materiał dowodowy w postaci przesłuchania w charakterze strony stanowi podstawę do skorzystania z dobrodziejstwa art. 320 k.p.c.

Oceniając, czy zachodzą przesłanki do zastosowania tej instytucji, Sąd badał zarówno sytuację osobistą i majątkową pozwanego – wysokość uzyskiwanych dochodów, koszty utrzymania, sytuację rodzinną, a także przyczyny powstania zadłużenia, jak również słuszny interes wierzyciela, bowiem rozłożenie na raty daje możliwość dobrowolnego spełnienia przez pozwanego świadczenia bez konieczności prowadzenia postępowania egzekucyjnego, które byłoby rozciągnięte w czasie. Co więcej, z uwagi na inne zobowiązania pozwanego, ewentualne postępowanie egzekucyjne również nie dawałoby gwarancji natychmiastowego zaspokojenia powoda. Sąd, ważąc słuszny interes wierzyciela i dłużnika, uznał, że w sprawie zaszyły, określone w przepisie art. 320 k.p.c., przesłanki do rozłożenia zasądzonego w punkcie I wyroku świadczenia na raty.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 320 k.p.c. rozłożył zasądzoną kwotę na 101 rat, ustalając przy tym ich wysokość na kwotę adekwatną do zadeklarowanych przez pozwanego możliwości finansowych.

O kosztach procesu zawartych w punkcie IV wyroku Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty te złożyła się opłata od pozwu w wysokości 3732 zł oraz opłata za czynności radcy prawnego w kwocie 5400 zł, ustalonej stosownie do treści § 2 pkt 6 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa udzielonego pracownikowi powoda –17 zł.

Sygn. akt I C 1316/19

ZARZĄDZENIE

Dnia 2 października 2020 r.

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)